

som Jærnbanevæsenet benytter. Derimod tror jeg ikke, at denne Bestemmelse ellers findes i nogen Koncession for private Baner. Den findes ikke i Koncessionerne for Slagens Banen eller for Tørring Banen og heller ikke i Koncessionen for Gibe Banen, skønt denne er af senere Datum end Koncessionen for Nalestrup Banen. Der kommer jo ogsaa ved denne Bestemmelse en væsentlig Forstel frem mellem andre private Baner og Nalestrup Banen. Som jeg bemærkede, er det naturligt, at da denne sidste drives for Statens Regning, maa ogsaa de øvrige i Forbindelse med Jærnbanen staaende Autoriteter henvises til de samme Bygninger, men det forekommer mig, at det vilde blive et noget besynderligt Forhold, om det bestemtes for de private Baner, som skulle være Genstand for privat Drift, at Bygningerne tillige skulle indrettes til Told-, Post- og Telegrafkontorer. Det er mig ikke ganske klart, hvilken Rækkevidde denne Bestemmelse vil faa. Der skal indrettes „de fornødne Lokaler“. Jeg tør nu vel gaa ud fra den Forudsætning, at til „de fornødne Lokaler“ skal der ikke henregnes Høliger særlig for Postmesteren og Telegrafbestyreren, skønt det meget vel kunde falde ind under Ordene: „derunder de fornødne Lokaler for Told-, Post- og Telegrafvæsen“. Men selv om der alene tænkes paa de fornødne Lokaler til Kontorerne, er Bestemmelsen mig ikke ganske klar. Naar man indsætter en Bestemmelse, hvorefter de herhen hørende Autoriteter skulle installeres i Jærnbanestationerne, vil der kunne opstaa den Vanskelighed, at de mulig skulde kunne forlange Lokaler indrettede saaledes, som de have Brug for dem i Tidens Løb, og maatte forlange Forandring og Udvidelse, Forsyning med fornødent Inventarium o. s. v. Det vilde let kunne give Anledning til Vanskeligheder. Der vilde kunne opstaa Spørgsmaal med Hensyn til Godkendelse af Bygningerne og hvilken Betydning der skal tages til, at der ogsaa skal indrettes disse Lokaler. Der skal naturligvis være den fornødne Plads dertil, men hvilken Indskydelse faar det paa Bygningerne? Skal man ved Indretningen af disse Bygninger gaa frem efter det Synspunkt, at det her gælder private Anlæg, som naturligvis med Hensyn til Driften maa se at blive saa billige som muligt, eller skulle Bygningerne med Hensyn til deres Udstyrelse og Indretning ses fra et administrativt Standpunkt? Det vil meget let ses, at hvis det her bliver Tale om betydelige Foretagender, vil Sagen frembyde nogle Vanskeligheder. De private Mænd, som have sat sig i Bevægelse for at samle de

fornødne Penge, have foretaget deres Overslag uden Hensyn hertil. Det gør maaske ikke noget, naar der ikke er Tale om betydelige Beløb til disse Lokaler, men i modsat Fald vil det meget let ses, at saa forrykkes Grundlaget. Der er derfor her et Punkt, der for mig endnu er noget uklart, og jeg vil være den højtærede Indenrigsminister meget forbunden, om han nærmere vil udtale sig derom.

I § 7 er der kommet en lille Tilføjning til den tilsvarende Bestemmelse i Lovforslaget fra i Fjor, en Tilføjning, som jeg sætter megen Pris paa, nemlig den, at Regeringstilshyret med Banerne, efter deres Anlæg samt med deres Drift, skal have Hensyn ikke blot til det økonomiske, men ogsaa til det tekniske, eller, om man vil, ikke blot til det tekniske, men ogsaa til det økonomiske. Det vilde vel ogsaa være Meningen, selv om der blot havde staaet „Tilshyn“, men jeg sætter, som sagt, Pris paa, at der er blevet gjort denne Tilføjning, da jeg mener, at man maa være glad ved, at dette Tilshyn med de private Baner fra Statens Side bliver ret intensivt. Jeg finder det derfor ogsaa i sin Orden, at Summen der kan anvendes dertil, er bleven forhøjet fra 150 Kr. til 200 Kr. pr. Banemil.

Jeg skal endnu bemærke med Hensyn til § 10, at det naturligvis er heldigt, at Fristen, inden for hvilken Koncessionerne skulde kunne meddeles, er skudt ud til 1ste April 1900, men i øvrigt er det jo af den Slags Bestemmelser, hvor den endelige Redaktion maa bero paa det Antal Baner, der bliver Tale om; bliver det et mindre Tal, kan man sætte Fristen kortere, bliver det et større Antal, maa man forlænge den. Forholdene kunde endogsaa blive saa store, at der kunde blive Spørgsmaal, om man endnu ikke maatte lægge et Par Aar til.

Hertil skal jeg indskrænke mig og anbefale Lovforslaget til Fremme i Tinget.

Th. Nielsen: Jeg kan selvfølgelig være meget tilfreds med, at der bliver givet almindelige Bestemmelser for Bygningen af de private Baner, haade om selve Banenlægningen og om de Tilbud, der skulle gives fra Statskassens Side. Det er jo et Fremskridt fra den Tilstand, hvori vi hidtil have levet med de mange afvekslende Systemer, navnlig i Henseende til Tilbud til de private Baner. — Jeg skal ligesom den ærede sidste Taler ikke komme ind paa en historisk Belysning af den Side af Sagen, idet jeg kan nøjes med ogsaa for mit Vedkommende at henvise til, hvad jeg derom i Fjor ud-